

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОСТАРИ ВСИХ КРАИ, ЄДНАТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial
Library
Cor. Fritchard Ave. and M
Winnipeg, Man., Ca.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 52 (1105).

СЬБОТА, 5 ТРАВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 5th, 1928.

No. 52 (1105).

VOL. X.

МОРИЯРТИ ПРО ПОЛОЖЕННЯ СЕРЕД АЛБЕРТІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ.

(Спеціальна телеграма до "Українських Робітничих Вістей".)

КЕЛГАРІ, Алта., 2 травня. — Поліс-комітет майнерської юніції зібрався в Келгарі 28-го і 29-го квітня для дальшого обговорення недавнього голосування за страйком, щоб добитися сповнення догматів юніції. На засіданні було присутніх около 20 делегатів зі всіх частин албертійських вуглевих піль. Нерішучість є очевидно головним вислідом нарад. Дефінітивно вирішено, що страйк не буде викликаний на 1. травня і що дальші переговори будуть вестися тільки з метою добитися корисних дистриктових агриментів. Без сумніву, цей крок є лише пристановленням на час і був спонуканий обіцянками деяких власників копалинь визнати юнію. Лоскар підписав агримент, але не попустив нічого на платні. Сондерс Крік піде далі, бо годиться на залагодження справи платні. Менші майни, такі як Майл 32, 33, 40 і 50, також підуть так далеко, однак підписи цих майнів не будуть мати великого ефекту на положення, хоч перші дві назви

майни є важними кемпами. Полудневі майни трохи працюють, але майна в Колгорст стоїть закрита через брак замовлень. Майнери в Дромгелер і Вейн працюють лише один або два дні на тиждень і, разом з майнерами в Летбридж, переводять голосування над справою ради поєднання. Невідомо ще, чи буде названа одна рада поєднання для цілого дистрикту, чи будемо мати кілька льокальних рад. Дехто заявляє, що буде названих чотири таких ради, хоч висловлюють опінію, що збільшення рад було би шкідливе для інтересів майнерів. Найважливішим центром сьогодні є Кровзвест Пес. Тамешні робітники не можуть рішитися на пряму акцію в цей час з сумнівною кількістю у Феррі, Мішел і Гилкредст. Остання місцевість може прилучитися до страйку в Кровзвест Пес. У часі, коли це пишеться, не застановлено праці в нікотрій майні, за винятком тих кемпів, що зістали закриті для святкування Першого Травня. *Моріярти.*

Святкування Першого Травня в різних країнах

В боротьбі між комуністами а пелесівцями у Варшаві вбито три особи і 100 поранено. — В польських містах переведено багато арештувань. — Віденські комуністи хотіли звільнити Белу Куна. — В Берліні арештовано 139 комуністів.

ВАРШАВА, 1. травня. — Під час першотравневої боротьби між комуністами і комуністами убито тут сьогодні дві особи й 50 ранено. У Варшаві й інших польських містах переведено багато арештувань.

ВАРШАВА, 2. травня. — Під час першотравневого свята у Варшаві три особи було убитих і 100 ранених, а з них 14 можуть померти. Боротьба вивазалася між комуністами а пелесівцями за контролю над мітінгом. Остаточно поліція розігнала товпу й арештувала 25 осіб.

АВСТРИЯ. ВІДЕНЬ, 1. травня. — З окликами "Бела Кун мусить бути звільнений", кілька тисяч комуністів, що йшли в першотравневий похід, заатакували в'язницю, в якій сидить угорський комуністичний провідник. Але коло в'язниці була нагромаджена велика кількість поліції, яка відперла комуністів і недопустила до вивазу Белу Куна. Провідників атаку арештовано й робітники відступили.

НІМЕЧЧИНА. БЕРЛІН, 1-го травня. — У зв'язку з розрухами, що мали місце в неділю на передмісті Берліна, арештовано в останніх двох днях 139 комуністів. Між комуністами а монархістичними студентами прийшло до бо-

ротьби, під час котрої одні дру-гих обкидали камінням.

ФРАНЦІЯ. ПАРИЖ, 2. травня. — Тут відбулося вчера багато комуністичних мітінгів для святкування Першого Травня. Міжнародне робітниче свято пройшло спокійно.

В Мексикі й по цілій полудневій Америці відбулися першотравневі демонстрації, але вони пройшли також спокійно.

ЯПОНІЯ. ТОКІО, Японія, 1. травня. — Більше як 10,000 робітників взяли участь у першотравневих походах, що йшов сьогодні по полудні вулицями міста. Під час демонстрації арештовано десятки осіб. Більше як 3,000 поліцаїв стояли на варті, куди переходив похід.

МЕКСИКО. МІСТО МЕКСИКО, 1. травня. — Сподіються, що в першотравневій демонстрації візьме участь від 50,000 до 75,000 членів мексиканських трейд-юній. До трьох години по полудні на вулицях буде застановлений весь рух, за винятком передмість. Газети не вийдуть.

Вечером в однім з театрів відбулась демонстрація для вшанування пам'яті убитих робітників на Геймаркеті в Чикаго в 1886 році.

БАЛКАН І ГРЕЦІЮ ЗНОВ НАВІСТИЛИ ВЕЛИКІ ЗЕМЛЕТРУСИ.

АТЕНИ, Греція, 24. квітня. — Протягом минулих паруднів велику частину Балкану і Грецію знову навістило кілька сильних землетрусів, під час котрих сотки осіб було убитих або тяжко ранених. Землетруси засягнули також західню Туреччину і місто Смирна було частинно знищено.

Найгірше потерпіло грецьке місто Коринт. Останні повідомлення кажуть, що в тім місті було від 30 до 35 убитих і більше як 100 ранених. Зі всіх 3,000 домів у місті стоїть лише 50 — і вони також ушкоджені. Місто зруйноване до тої міри, що його не можна буде відбудувати.

Матеріальну шкоду в Коринті обчислюють на 4 мільони доларів, а в цілій Греції на 12½ мільонів доларів.

Офіційно оповіщено в Софії, що під час землетрусів у Болгарії було 103 убитих і 700 ранених.

ЗАВОДЯТЬ ЛАТИНСЬКУ АЗБУКУ.

АНГОРА, Туреччина, 30. квітня. — Турецький парламент під натиском Мустафи Кемаль Паші ринув перемінити арабську азбуку на латинську. Ця реформа має бути переведена на протязі 15 років у всіх школах та урядах. В той спосіб Туреччина думає побороти аналіфетизм серед подавляючої більшості турецького населення, що вживало досі арабської азбуки. Ця остання арабська гарза з артистичного боку її треба завдячувати в високій мірі розвів високої арабської мови.

штуки, якої сліди можна завважити в турецьких мошеях. Але трудне арабське письмо було разом і причиною неграмотности населення. Та письмо це вважалось святым і годі було думати про його заміну в старій Туреччині. На такий крок міг рішитися тільки Мустафа Кемаль Паша.

Інтелегентна верства не відлуче цієї реформи, бо вона і без того обізнана з латинською азбукою. У всіх турецьких школах вчили також французької мови.

400 КАРПЕНТЕРІВ У КЕЛГАРІ НА СТРАЙКУ.

(Власна кореспонденція.)

КЕЛГАРІ, Алта., 2. травня. — Чотиреста келгарських карпентерів вийшли 1-го травня на страйк через те, що контракти відмовилися підвищити їм платню з \$1.12 на \$1.25 на годину. Сто-двадцять карпентерів дістали підвищу платні і пішли до праці.

Такі самі домагання виставили також плотбери, які хочуть підписати дво-річний агримент. Електричні й інші робітники в будівельній індустрії обіцяють підтримку страйкерам.

Положення є важне, бо Келгарі планує найбільший будівельний рік в історії. Якщо страйк пошириться, він застановить працю, або виборе для робітників ліпші життєві умови. *Моріярти.*

ХОРОГО ПОСЛА ЗАБРАНО ДО В'ЯЗНИЦІ.

ПРАГА, 30. квітня. — Тут ходять вістки, що комуністичного посла Штайнера, який був за-суджений на вісім місяців в'язниці за промову, відставлено до в'язниці, хоч він був дуже хорий. Про все це знав парламент і дивився крізь пальці.

УРЯД АВСТРИ НЕ ВИДАСТЬ БЕЛУ КУНА.

ВІДЕНЬ, 3. травня. — В урядових кругах заявляють, що Австрія відмовиться видати Угорщині Белу Куна, як цього домагається угорський уряд. Як причину своєї відмови Австрія подає те, що аргументи Угорщини є ті самі, що й були 1920 року, коли вона домагалася видати Белу Куна. В той час Угорщина хотіла дістати його у свої руки за мними злочинами, які він нібито поповнив за час свого правління.

(Угорська буржуазія висуває проти Белу Куна як "злочинця" це, що під час революції на Угорщині в 1919 році, коли комуністи захопили владу в свої руки, згинули деякі буржуї, що стварили збройний опір робітничо-селянській владі.)

В НИКАРАГВІ ЗНИЩЕНО АМЕРИКАНСЬКУ МАЙНУ.

БЛУФІЛДС, Нікарагва, 2-го травня. — Наспівші сходи звідомлення кажуть, що в північній Нікарагві невідомі люди висадили у воздух і знищили дві копальні золота, Ла Люз і Боназа, яких власниками були Американці.

Судьба Джорджа Маршала, помічника управителя майни Ла Люз, якого мали захопити повстанці при наїзді на майну 12. квітня, й досі невідома.

ГРАД УБИВ ШЕСТЕРО ДІТЕЙ В РУМУНІ.

БУКАРЕШТ, 3-го травня. — Під час гурагану у Клявсенбургу заповів дуже великий град, який убив шестеро дітей. Около 10 осіб було поранених. Гураган навістив також Гургево.

БРИТАНІЯ РОСКАЗУЄ ЄГИПТОВІ, ЯКІ МАЄ УХВАЛЮВАТИ ЗАКОНИ.

Бритійський уряд вислав ультімат до Єгипту, щоб відтягнув за-конопроект про публичні зібрання. — Рівночасно виславо британські військові кораблі.

ЛОНДОН, 30. квітня. — Велика Британія вислала до Єгипту ультімат, в яким домагається писемного запевнення від єгипетського уряду, що законопроект про зібрання, який є тепер перед єгипетським сенатом, буде відтягнений.

Ультімат був висланий в неділю вечером і дає 72 години часу на відповідь. Якщо до 7. години в середу вечером домагання не буде сповнене, Велика Британія застерігає собі право підприняти супроти Єгипту такі кроки, які буде вважати за відповідні.

Бритійський уряд домагається відтягнення законопроект на тій підставі, що він:

1) Забороняє поліції вмішуватися до публичних зібрань, хіба на просьбу організаторів мітінгу, або на випадок, як вилучити дійсно грізні розрухи.

2) Накладає великі грошеві кари на поліцаїв за порушення нових постанов.

Законопроект про публичні зібрання був ухвалений єгипетським парламентом після відкинення Єгиптом пропонованого англо-єгипетського договору. Велика Британія негайно вислала рішучу ноту, в якій запротестувала проти законопроекту й заявила, що на підставі декларації з 1922 року, вона застерігає собі право охоронити чужинецьких горожан у Єгипті.

ЛОНДОН, 30. квітня. — Кілька британських військових кораблів і кружляки відплили сьогодні рано з Мальти до Єгипту у зв'язку з англо-єгипетською кризою, що повстала внаслідок пропозиції в єгипетським сенаті законопроект про публичні зібрання.

ЄГИПЕТ ВІДЛОЖИВ ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО ПУБЛИЧНІ ЗБОРИ.

КАІРО, Єгипет, 30. квітня. — Єгипетський парламент і сенат, зібрані сьогодні на тайних сесіях, ухвалили внести, щоб відтягнути дальшу дискусію над законопроектом про публичні зібрання до місяця листопада.

Загально вважають, що зроблено це для того, щоб зловольнити британський уряд, який у своїм ультіматі домагається відтягнення законопроект.

ЛОНДОН, 2. травня. — Сер Остен Чемберлейн, міністер закордонних справ, заявив сьогодні в парламенті, що єгипетський уряд дав вже відповідь на британський ультімат в справі відтягнення законопроект про публичні зібрання. Відповідь була вручена британському високому комісареві в Каїро у вівторок вечером.

Єгипетська нота пояснює, що законпроект про публичні зібрання відложено до листопада. Цілком відтягнути його уряд не міг тому, що він є вже ухвалений єгипетським парламентом.

Бритійський уряд не дуже вдоволений з такого вирішення справи, бо він домагається цікавого відтягнення законопроект, але рад-не-рад годиться й на це.

Однак Чемберлейн заявив, що Велика Британія остерігає єгипетський уряд, що як-би відновлено законопроект про публичні зібрання, або внесено новий подібний законопроект, то британський уряд знову вмішуватиметься в справу.

Уважають, що між обома урядами наступить дальша війна нот, заки справа буде остаточно полагоджена.

ВІДПОВІДЬ ЄГИПЕТСЬКОГО УРЯДУ В ОСВІТЛЕННІ ПРЕСИ.

КАІРО, Єгипет, 1. травня. — Місцева преса пише, що єгипетська відповідь на британський ультімат є вложена в найбільш приязнім тоні і заявляє, що Єгипет не може дозволити Великій Британії або якій іншій державі вмішуватися до незалежного законодавства єгипетського парламенту.

Однак, щоб задемонструвати добру волю Єгипту та його бажання вдержати приязні зносини з Великою Британією, законопроект про публичні зібрання не був обговорюваний більше в понеділок-вечером, як зразу пляновано, але його відложено до слідуючої сесії парламенту.

Єгипетська відповідь заявляє також, що законопроект послу-

жив нагодою до вмішування в єгипетське законодавство у спосіб, незгідний з принципами конституційного правління, та що Єгипет не підчиниться дальшим таким вмішуванням.

ЛОНДОН, 2. травня. — Англо-єгипетська криза вважається закінченою і приказ для британської флоти, щоб вона відплила до Александрії, зістав відкликаний.

ГЕПВУД ЗНОВУ ТЯЖКО ЗАХОРУВАВ.

МОСКВА, 2. травня. — Виліам Д. Гейвуд, бувший провідник "I.W.W." в Злучених Державах, знову тяжко занедужав і повернувся до шпиталю в Кремлі.

РЕАКЦІЙНІ ГЕНЕРАЛИ ВТІКАЮТЬ ПЕРЕД НАЦІОНАЛІСТАМИ.

ТОКІО, Японія, 1. травня. — Реакційний генерал Чан Тсо-Лін, диктатор північного Китаю, буде примушений втікати з Пекіну перед наступом націоналістичних військ.

ПЕКИН, 26. квітня. — Наспівші сьогодні звідомлення кажуть, що китайські націоналісти, під проводом генералів Чан Кай-Ши і Фен Ю-Сяна, заняли місто Тсінанфу.

ШАНГАЙ, 1. травня. — Повідомляють з провінції Шантунь, що злучені північні армії, під команду реакційних генералів, розітаються перед наступом націоналістичних військ.

Генерали Чан Чун-Чан і Сун Чуан-Фан, яким повірено оборону провінції, втікли перед націоналістами до Тіентсину, а націоналістичне військо заняло територію на полудне від Жовтої ріки, що оточує Тсінанфу.

як і саме місто Тсінанфу. Уважають, що за утечею двох агаданих реакційних генералів наступить утеча пекінського диктатора Чан Тсо-Ліна.

ПЕКИН, 26. квітня. — Наспівші сюди звідомлення кажуть, що в провінції Шантунь китайські націоналісти зловили одного американського місіонара і двох убикли.

УБИЛИ АМЕРИКАНСЬКОГО ДОКТОРА.

ШАНГАЙ, 26-го квітня. — Др. Волтер Ф. Сеймур, американський наглядчик шпиталю пресвітеріанської місії у Тсінані, був убитий китайськими націоналістичними жовнірами. Як причину убивства подають це, що Сеймур перевозив жовнів північної армії.

БОРІТЬБА МІЖ НАЦІОНАЛІСТИЧНИМ ВІЙСЬКОМ А ЯПОНЦЬМИ.

ТСІНАН, Китай, 4. травня. — Коли націоналістичне військо заняло Тсінан, столицю провінції Шантунь, в місті убито 34 Японців.

ТОКІО, Японія, 3. травня. — Повідомляють сьогодні, що націоналістичне військо, яке заняло Тсінан, столицю Шантуню, убило коло того міста більше як 100 Японців.

Японія вишле негайно військові підкріплення до Тіентсину й Пекіну. Переговори між Японцями а націоналістами відносно охорони японського майна в Тіентсіні не привели до ніякого результату.

Японське міністерство війни отримало відомість, що між японським а китайським військом у Тсінані вибухла боротьба, яка продовжується.

В КОПАЛЬНІ НІКЛЮ УБИЛО РОБІТНИКА.

СОДБОРІ, Онт., 27. квітня. — В копальні нікелю Левак, що належить до Монд Никел Компанії, відірвалася під час експлуатації брида скали й одного робітника убила а другого тяжко поранила. Убитий називався Мосіф Доні і був Чехом.

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ В НАНАДІ! — КОЖНИЙ РОБІТНИК І КОЖНА РОБІТНИЦЯ ПОВИННІ ПОПРАЦЮВАТИ В ЦІМ МІСЯЦІ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАШІЙ ПРЕСІ ІСНУВАННЯ НА ТЯЖНІ ЛІТНІ МІСЯЦІ. — ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ І ПРЕСОВИЙ ФОНД ТА ПРИХОДИТЬ ЧИСЛЕННО НА ПІДПРИЄМСТВА, ЩО ВЛАШТОВУЮТЬСЯ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ!